

A közművelődésért ②

Mit terveznek a JATE-n?

A Csongrád megyei pártbizottságnak a megye és Szeged közművelődési helyzetéről és feladatairól szóló állásfoglalása külön fejezetben tárgyalja az értelmiségre váró feladatokat is; ebből idézzük a legfontosabb gondolatokat, amelyeket kiinduló pontnak tekintünk a tudományegyetem közművelődési programjának vizsgálata során, sőt az egyetem, az egyetemi KISZ-szervezet közművelődési terveinek koncepcióját alapvetően meghatározó elvek kifejtésének fogadjuk el: „A dolgozó osztályok művelődésének továbbfejlesztésében jelentős feladatai vannak az értelmiségnek és az értelmiségi utánpótlásnak. A megye és Szeged értelmiségi rétegének közművelődési tevékenysége érdekében a tudományos és oktató-nevelő munkával foglalkozó értelmiség hatékony bekapcsolódását fontos feladatnak kell tekintenie. Az egyetemen kulturális tervei e koncepció részeként szervesen kapcsolódnak a megye és Szeged közművelődési programjához.”

A közművelődési program tervezésében a JATE-n is a párt és a KISZ-szervezet tesz legelőbbet, amíg éppen ezen szervek munkája nyomán létrejönnek a kizárólag közművelődési szervező testületek.

Az állami, a pártfeladatok, a tömegszervezetek feladatai nem választhatók el egymástól ezen a területen sem.

A közművelődési határozat megjelenése az egyetemen — a karokon szükségessé tette a közművelődési munka felülvizsgálatát és feladatainak kijelölését — állapítja meg az MSZMP JATE BTK alapszervezetének vezetője beszámolója, amelynek nyomán először az oktatók, az oktatás szempontjából vizsgáljuk a közművelődés kérdéseit.

Szervezett, aktív oktatói közreműködést

Az egyetemen ez idáig folytatott közművelődési munka elsősorban szaktudományi népszerűsítő ismertetést, valamint különböző szervezetek szakembereinek továbbképzését jelentette. Oktatóink szép számmal vettek részt eddig is a TIT tevékenységében, többen tudományos társaságok, közművelődési szervezetek tagjai. Számosan tudományozókat publikáltak, de például kevesen dolgoznak folyóirat szerkesztőségeiben. A beszámoló kifejti, hogy *oktatóink részvétele a közművelődési munkában gyakorlatilag esetleges, nem szervezett, éppen ezért javasolja az ismeretterjesztő, közművelő szerepük rendszeressé tételét, mégpedig az egyetemen és a város gyakorlati együttműködése alapján.*

A beszámoló hangsúlyozza, hogy a tanszéknek a továbbiakban még fokozottabb figyelmet kell tanúsítani a stúdium generale iránt, amelyben oktatók és hallgatók együtt dolgoznak a munkás-paraszt fiatalok sikeres egyetemi előkészítéséért. A beszámoló javaslatot fejt ki a *tanári továbbképzés rendszerének fejlesztésére is, valamint a közművelődési képzés tanszéki kereteinek létrehozására.* (Utólag meg kell említeni, hogy az 1975. oktatási évtől a Juhász

Gyula Tanárképző Főiskolán közművelődési szak indul.) Az egyetem érdekelt hallgatói egyelőre speciális kollégium és egyhetes közművelődési gyakorlaton vehetnek részt.

A bölcsészkaron nemrég készült el a komplex nevelési terv, amely az egyetemi hallgatók művelődési igényeinek fejlesztésére irányadó és részletes javaslatokat tartalmaz, munkatervi pontjai „teljesen harmonizálnak a határozattal.” A hallgatók művelődési szintjének emelése különösen fontos azért, mert pár éven belül a közművelődés valamelyik területén irányító, vezető feladatokat kell hogy vállaljanak.

Az önművelés lehetőségei

Melyek azok az öntevékeny és szervezeti lehetőségek, amelyek a hallgatók kulturális, művelődési igényeit igyekeznek kielégíteni? A Collegium Artiummal kapcsolatban feltűnik, hogy öt szekciójának előadásainak hallgatói között csak három százalékos a bölcsészek részvétele. Ennek döntő oka, úgy tűnik, a Collegium Artium tematikája, tematikai egyoldalúsága, aránytelítődése. Ez azt jelenti, hogy nem gondoskodnak a bölcsészek természet-tudományos műveléséről, márpedig a műveltség nem egyenlő a csak human műveltséggel. A filmkultúra terjesztéséért több fórum tevékenyedik (filmestétikai kör, filmmúzeum, Art Kino, a klub filmsorozatai) — ezeknek egységesebb szervezése, összeegyeztetett rendezése nem látszik fölöslegesnek.

Az önálló művészeti csoportok tevékenységét a közművelődési és közművelő feladatok során egyaránt fel lehet és fel kell használni. A falvak patronálási akcióival összehangoltan kell, hogy dolgozzanak. A KISZ vezető és az öntevékeny csoportok kapcsolatát szorosabbá igyekeznek tenni. A csoportok tagjai teljes értékű munkát végeznek, de egyéb feladatokat is kell vállalniuk a követelményrendszer alapján.

A klubnak is jelentős szerepe van, összefoglaló kulturális bázis: szórakozási lehetőségektől kezdve a politikai előadásokig számos programnak ad teret, minden érdeklődési körnek igyekszik megfelelni. A klubtanács az igények felmérése után új szabályzatot készített, amely a korábbiaknál jobban igyekszik biztosítani a „mienk a klub” elv érvényesülését a hallgatók számára.

Választani és kitalálni

Az egyetemi KISZ V. B. munkatervében szerepel a *kollégiumi kulturosok munkacsoportjának létrehozása.* Erre is többek között azért van szükség, mert a *kollégiumok, diákközházak viszonylag izoláltak, nem kötődnek szorosabban a KISZ egyetemi szervezetéhez, a Móra és a Herman Ottó kollégium kivételével valamennyien eléggé szűkös tárgyi feltételek mellett dolgoznak. A kérdés az, növelni kell-e a kollégiumok művelődési önállóságát, vagy a kollégistákat inkább központi: kari, klub-*

beli rendezvényekre „kell kihozni.” A megoldást a nagyobb anyagi segítség kedvezően befolyásolná, az azonos művelődési igény (az azonos hallgatói összetétel alapján) intenzív munkát tenne lehetővé.

Az alapszervezetek kulturális, közművelődési tevékenységét illetően az a kérdés vetődik fel elsőnek, érthetően; a gazdag egyetemi, kari választék mellett mit lehet még kitalálni. Alapszervezeti kezdeményezések mindig vannak, most például a TTK-sok indították el az amatőr egyetemista zenészek vetélkedőjét. Úgy gondoljuk, hogy éppen az alapszervezetek kulturális programjában dominálhat a nem passzív kulturálódás, a nem rendezvényszerű forma, az alapszervezetek, ezek a viszonylag kis, potenciálisan homogén csoportok (jószerint: közösségek) lehetnek igazán öntevékenyek, a kötetlenebb, közvetlenebb, spontánabb formák kitalálói és alkalmazói. Ennek nem mond ellent az a tény, hogy végül is számos művelődési lehetőség résztvevői is az alapszervezetek tagságából kerülnek ki.

Bővülő kapcsolatok — köcsönös vállalások

A közművelő tevékenység a kulturális és közéleti-politikai feladatok szerves egybetartozását jelenti. Ennek a munkának a kiindulási pontja a tanyasi patronálás, elsősorban az iskolák támogatása volt. A határozat tehát egy folyamatos munka terveit módosította részben, főleg kiszélesítette annak körét. A patronálás a továbbiakban nemcsak az iskola támogatását jelenti, hanem a falu felnőtt lakosságával való „törődést” is. Az egyetemisták ugyanakkor részt vállalnak a munkásművelődés feladataiból is. Az egyetemi KISZ V. B. a DÉLÉP-pel kötött szocialista szerződést, a Móra Kollégium pedig ugyancsak kétoldalú szerződést a KSZV Újszegedi Szövetségével. A kölcsönös vállalások közös kulturális sport és politikai programok szervezésére vonatkoznak. Az egyetemi KISZ-szervezet a Bartók Béla Művelődési Központtal együttműködve igyekszik a közművelődési akcióban résztvenni kívánó hallgatóknak előképzést adni. Meg kell említeni egy sajátos problémát, azt tudniillik, hogy a közművelődési akció megyei koordináló szerveknek, a közművelődési tanácsnak nincs egyetemi tagja.

Az egyetemi hallgatókat tehát az önművelés igényének kialakításával korszerűbb, magasszintű műveltséghez kell juttatni, ez továbbá célt szolgál: elsősorban Szeged munkásművelődésébe való bekapcsolódást (felmérés—előképzés—előkészítés fázisain keresztül) — a passzív rétegek aktiválásával a lehetőségek növelését, továbbá ezek hatékony kihasználását, megfelelő ezzel a határozat elvárásainak. Ez a mostani időszak abból a szempontból a legfontosabb, hogy a feladatok most jutnak „le” azokhoz, akik majd ténylegesen végrehajtják ezeket.

CSOKONAI ATTILA

XII.
év-
folyam
15.
szám

A nem kérdéseiről
Pártszervezeteink
tevékenységéről
Irodalmi oldal
Kolumbusz után

1974.
nov.
23.

Bővítik a könyvtárat

Az eredeti tervekhez képest ugyan némi késéssel, októberben megkezdték az egyetemi könyvtárban az átalakítási munkálatokat, melyeket a könyvtár fejlesztése tett szükségessé. Az olvasók bizonyára meglepődéssel fogadták, hogy az átrendezés miatt csupán néhány napig szünetelt a kölcsönzés, amely eredeti helyéről a betűrendes katalógussal együtt „leköltözött” a földszintre, s így most előnyösebb helyzetben a raktár közvetlen közelében működik. Az első emeleten a volt kölcsönzőtermet, a katalógustermet és még egy helyiséget olvasóteremmé alakítottak, illetve alakítanak át. A munka lényege éppen az, hogy

az olvasóterem befogadó képességét növeljék (a tervek szerint mintegy 50—60 százalékkal, ami az optimális arány megközelítését eredményezi) — ezzel mindennekeelőtt a hallgatók érdekeit tartották szem előtt a tervezésben a könyvtár vezetői. Az első emeleten található most a tárgyszó és szakkatalógus, valamint a tájékoztató szolgálat. S most már érthető a folyosói „zsibongó” megszüntetése.

A munkát, amelyhez az egyetem adott műszaki segítséget, amelyben maguk a könyvtár dolgozói is részt vettek, előreláthatóan decemberben, a vizsgaidőszakra fejezik be.

(Fotó: Kun Sándor)

Jó szellemű közösség

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából a KISZ Szeged Városi bizottsága javaslatára alapján a KISZ KB a Gyógyszerésztudományi Kar IV. éves KISZ-alapszervezetét dicsőre oklevélben részesítette.

Az alapszervezet 79 tagja részesült tehát e ritka elismerésben három esztendő KISZ-munkája elismeréseként. Tegyük hozzá mindjárt, megérdemelten. Az 1972—73-as tanévben például minden tag 12 óra társadalmi munkát vállalt, amely vállalat azután 2—2 órával túl is teljesített.

A 9 tagú vezetőség — titkár: *Rettiger Katalin*, agit.-prop. felelős: *Csöke Mária*, tanulmányi felelős: *Vajda Irén*, kultúrfelelős: *Borbás Emma*, érdekvédelmi felelős: *Hertelendi Imre*, sportfelelős: *Négyesi Imre*, tájékoztatói felelős: *Papp Katalin*, gazdasági felelős: *Gugánovics Éva* — és a tagság tehát jó munkát végzett. Hogy pontosan mit is? Íme! Az alapszervezet másfél évig látta el a kari könyvtári ügyeletet. 18 hónap alatt pontosan 237 órát töltöttek a délutáni-koraesti órákban az olvasóban, lehetővé téve a kar hallgatóinak és dolgozóinak a könyvtár használatát. Azt ma már csak találgatni lehet, vajon hány órát fordítottak a kitüntettek fiatalabb évjártatú hallgatótársaik kémia korrepetálására? Sokan az egyetem gyógyszerárban végeztek szakmai társadalmi munkát. Az elmúlt tanévben például az évfolyam 23 százaléka, azaz 19 fő végzett asszisz-

tensi munkát, összesen 172 órában. Bizonyára az évfolyamannal dicőségslappjára kerül az a szép siker, amelyet tavaly ért el a kitüntetett alapszervezet, amikor is a kari politikai „Ki mit tud?” vetélkedő győztese lett.

Az alapszervezet kisebb egységeiben a csoportokban a csoportvezetők — a I. csoport: *Móser Tünde*, a II. csoport: *Hanuder Mária*, III. csoport: *Vogl Erzsébet*, IV. csoport: *Dechy Klára* — gondoskodtak a megfelelő elfoglaltságról, programról. Emeljünk ki néhányat e hasznos, ugyanakkor hangulatos programok közül: vásárhelyi tárlatlátogatás, kulturális vetélkedő, valamint szakmai „Ki mit tud?” a négy csoport részvételével, szociális gyermekotthon növendékeivel való foglalkozás.

A jó szellemű közösség az őszi mezőgazdasági társadalmi munkák során is bizonyított. A mostoha időjárás ellenére is csak néhányan maradtak távol ideiglenes „munkahelyüktől” a szegedi Móra Ferenc Termelőszövetkeztől.

Végül álljanak itt a KISZ-titkár, *Rettiger Katalin* szavai:

— Mindenkit meglepett a kitüntetés a tagság körében. Úgy gondoljuk három esztendő egyetlen munkája elismeréseként érdemeltük ki. Természetesen örömmel fogadtuk a dicsőre oklevelet, amelyben valamennyiünk áldozatvállalása benne van. A tagság — mindenki tehetsége szerint — megtette a magáét.

(L. L.)